

„EDINOST“
Izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob **torških, četrtnih in sobotah**. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane:
za jeden mesec . . . 1.—, izven Avstrije f. 1.50
za tri mesece . . . 3.— . . . 4.50
za pol leta . . . 6.— . . . 9.—
za vno leto . . . 12.— . . . 18.—
Naročnine je plačevati naprej na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 20 nč., izven Trsta po 4 nč.

EDINOST

Oglasi se računajo po tarifu v petitu; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu ulice Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema **upravnništvo** ulice Molino piccolo št. 3, II. nadst. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst. Odprta reklama cije so proste poštaine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„Edinosti je moč“.

Nasi Cirilo-Methodijski družbi.

(Zvršetak.)

Kako da ta povspeševani in podpirani tujinski živelj prevzetno dviga svojo glavo, kako se v svojem brezobzirnem delovanju ne plaši nikakega sredstva, kaže nam najbolje neverjetno, a vendar resnično dejstvo, da so bili svojedobno namenili izdatno svoto 3000 gld. onemu, ki bi umoril prvaka v narodni borbi, dra. Matka Laginjo.

In kako se na drugi strani, kjer bi po zakonu, morali in poštenju bili dolžni delati nepristranski, izpodrezavajo žile narodnemu življenju našemu, to je na občnem zboru društva „Edinost“ dokazal najdrastičnejše neustrašljivi boritelj za prava naroda, g. Vekoslav Spinčić. Slika, ki jo je razvil on, je tako tužna za nas, nam kaže tužno stanje naroda hrvatskega in slovenskega v Istri tako živimi barvami, nam tako markira tam običajno pristranost, koje pripomočjo se uničuje naš element in se povzdiguje italijanski, da se je Spinčiću polnim pravom izvil iz patrijotičnega srca oni bolestni vsklik o — morituri.

Vsklik je to obupnosti, kajti kraj smrtne postelje naroda se v srcu patrijota ne morejo porajati, tu ne morejo prihajati iz njegovih ust vskliki veselja in ponosa; ali zajedno je bil ta vsklik opomin onemu in istemu narodu, da mu je treba še enkrat zbrati vse svoje sile ter napeti jih v ta namen, da bode konec tej obupnosti. Similia similibus — ker naši narodni neprijatelji rabijo proti nam vsa mogoča in skrajna sredstva, tako nastaja nam sveta dolžnost, da se v svojo obrambo poprimemo vseh mogočih sredstev. Ko gre za glavo, tudi očeta po glavi — izrekel je oni in isti narod. (Tu je povedano v prisposodbi: čim huji je pritisek, tem huji treba da je odpor.) Ako pa ni znal doalej ravnati se v življenju po teh pametnih in razsodnih besedah, potem bi bil čas, da bi vsaj sedaj prišel k pameti. Tam, kjer je v nevarnosti sam narodni obstanek, tam kruh ne more odvracati kamenih udarcev. Mi sami občutimo najbolje, da je temu res tako.

Cirilo-Methodijski družbi sti najbolji in najprikladnejši središči, v kojih treba da zberemo vse svoje sile. In ni čestit ni Hrvat ni Slovenec, ki se

vsaj enkrat na leto ne spomni in ne prihi četudi le skromnim darčkom v pomoč našima dvema družbama, koji služiti tako veliki in sveti svrhi.

Bratje Slovenci osredotočili so svoje sile v družbi sv. Cirila in Metoda v beli Ljubljani, a hrvatska družba zasnovala je svojo citadelo na obrežju hrvatskega morja, v biseru poslednjega: v Opatiji-Voloskem.

V ti dve središči naj bodo oprte naše oči, tamkaj naj se steka čim obilnejša podpora naša. Ne sme biti sestanka, ne sme biti društva, ni hrvatskega ni slovenskega, kjer ne bi se porodila bodisi tudi le skromna podpora tema poverjenicama odrešenja hrvatskega in slovenskega.

Ako smo bogati na besedah in čutilih za narodno našo stvar, pokažimo, da naše besede in naša čutstva spreurljajo tudi primerna dejanja. Čini naših sovražnikov storili so iz nas, kar smo; a naši čini naj store sedaj iz nas to, kar moramo biti, ako smo narod — moži!

DOPI SI.

Iz Brega. (Izv. dop.) V nedeljo dne 26. min. m. napotil sem se z malo deputacijo v Škedenj na veselico. In tu, moram reči, sem doživel trenutek veselja, da enacega še nisem imel vse svoje žive dni!

Istina, da moje peró ne more vsega popisati, kar sem čutil o prvem nastopu mešanega zbora. To vam je bil prizor, kakoršnega si človek pri nas na kmetih niti misliti ne more. Spomin na ta čarobni prizor, ko so nastopila škedenjska dekleta v narodni — domači opravi, mi ostane neizbrisljiv.

Radi tega obračam se do vas, ricmanjski mladeniči, ki vas poznam, da ste še prvi v Bregu, ter da imate nekaj čutila v svojih srcih do millega nam naroda.

Svetoval bi vam, da bi odslej raje obiskovali take poštene veselice, kakor pa tiste že tako škandalozne javne plesse. Na takih plesih ne dobite pravega poštenega veselja, pač pa so vam v škodo v duševnem in gmotnem oziru!

Torej mladeniči! V drugič le na veselico, ker le tam si boste bistrili um in blažili svoja še mlada in nadebudna srca! — Le na veselici si

Sram me je, da je moglo biti popred drugače. Smo-li slabši od družih? Ni-li morda naša glava bistra kakor pri družih, je-li naše srce manj gorko nego-li v družih? Da, da - si bode termopilska bitka, bode slavna, bode možata. Ali ni več kakor ena pest? Bil sem deček, pravi deček in nikdar nisem zaslužil se imenovati moža, da sem se izneveril svojemu korenu, ker to je malodušnost in sramota.

Objela sva se in najino pobratimstvo je bilo živahneje, jače nego-li doslej. Od onega dne sva čitala pazljivo Prešernove poezije. Ne znam, so-li te besede dijaškega čutstvovanja mile, a verujte mi, da so resnične, da mi posebno, sveto, nepopisno čutstvo greje dušo, kadarkoli se spominjam teh časov v kranjskem gorovju. Nikoli ne pozabim, da me je poezija privedla k resnici, povrnila naravi. Sem in tja sva blodila po romantični okolici snujé pesmi, kovaje stihe, a zmiraj nosé Prešerna sé seboj. Povrnivši se nekega dne od tacega vilinskega sprehoda na „staro pošto“, srečala sva na hišem pragu domačinko, a ona nama je takoj pokazala s prstom človeka, ki je sedel pred vratmi in rekla:

pridobite pravega narodnega duha, kakoršnega je jako treba v naših krajih.

Toda, rekel sem, da javni plesi so večinoma pohujšljivi, ali škandalozni; a da je to res, pričal vam bode sledeči dokaz. Takoj v ponedeljek popoldne nagovoril me je neki mojih prijateljev, da pojdiva v Boršt nekoliko ogledat si tamošnji, tudi javni ples. Išla sva v Boršt, a tukaj pa me je pretresel mrz (da-si je bila vročina), ko sem videl naše šušmarje, kako se že zbirajo v svoje „kolo“, da bodo ložje nasprotovali naši narodni stranki o občinskih volitvah v Dolini, ki so nam že na pragu. Mirno pri mizi sedé, ob čaši vina in v veseli družbi smo se zabavali pošteno in v pravem narodnem duhu. Kar hkratu je planil med nas človek, kakor izpod sivih oblakov črni orol med kokoši, razkropivši iste. Ravno tako je prišel med nas dobro poznani agitator nenarodne stranke. Kar sél je med nas, ne da bi vprašal, je-li dovoljeno ali ne. Sel je celó neki gospodičini na krilo, rekiš v italijanščini: Signorina me dagi un puoco di luogo!

A gospodičina mu je povedala pošteno, kar je zaslužil. Prosim gospod, mi ne govorimo italijanski, mu je odgovorila gospodičina. A drzni agitator še ni hotel razumeti tega migljaja, temveč blebetal je nadalje — po svoje. To pa nas je prisililo, da smo se ločili od tam. Sedaj pa čujte, gospod urednik, kaj je bruhnil iz sebe ta človek, ki se po vsej sili utika med dolinske kandidate. Ko smo ustali izza mize, planil je kvišku, ter vprašal omenjeno gospodičino ne baš uljudnim načinom: „Kaj greste proč?“, a ona mu je odgovorila: „Moramo iti, ker tukaj nam ni možno ostati.“ — A kaj je rekel dotičnik na to: „Le pojte saj take gospodičine imam rad jaz . . .“ — in tu je sledilo hudo razžaljenje. V imenu omenjene gospodičine pozval sem ga jaz: „Kaj neki mislite s takimi gnjusnimi besedami? Morda mislite, da je sleherni človek tako neolikan, kakor ste Vi?! Ali ne veste Vi tega, da omikanega človeka, ki ve, kaj je pravo, in kaj ni pravo, užalimo lahko le z malo besedico, koliko bolj pa takimi grdimi in gnjusnimi besedami! Da, da gospod: vedenja, vedenja in spoštovanja do poštenih ljudi naučite se poprej, nego pa obračate svoje misli na kandidate!“
O p a z o v a l e c.

„Gospod Hrvat! Hočete se li spoznati s Prešernovim tovarišem, s čevljarjem? Evo ga!“

Obrnil sem glavo. Za mizo je sedel zelo majhen človek, podpiraje glavo z laktima, gledaje v steklenko navadnega vina, stoječo pred njim. To je bil dovolj čuden svat. Na majhnej glavi so mu strčali lasje navzgor kakor bôdice, ter so padali na nizko, široko čelo. Lice mu je bilo rudeče, kratko stisnjeno, obrto; majhni in šilasti nos je razodeval neko posebno razdraženost, a nad kratko šilasto brado so bile stisnjene široke, tanke ustnice. Na levem ušesu je visel majhnemu čevljarju srebrn uhan. Séla sva poleg njega, a on nas je premeril pisano od glave do pete svojimi črnimi očmi. Ukazala sva primesti polič najboljšega vina. Natočil sem mu, a človeče me je pogledalo čudno. Nazadnje nama je vendar privolil, „da naju ne bi razžalil“. Obrnil sem govor na „jezičnega doktorja“. Zdaj se je topil led. Človeče je vlivalo čašo za čašo v-se, začelo je streljati očmi kakor mačka in razbivati pestjo po mizi.

(Pride še.)

PODLISTEK.

9

Karanfil s pesnikovega groba.

Hrvatski Spisal Avg. Lenon; poslovenil Cvetko.

„Da, resnico govorite, iz otožnega srca. Žalosten svojemu imenu!“ In zamislil se je in brzo zopet planil: „Da, pobratime, prav si govoril, čast in slava vsaki vzvišeni misli, vsakemu vrlemu narodu, a ta velikost in slava ne sme zahtevati od mene, da postanem izdajca, da grešim proti naravi, nikdar! Prezirajo Kranjce; tudi jaz sem Kranjec — slovenska krv; in ravno zato, ker prezirajo Kranjce, hočem biti trd in čist Kranjec, kakor je bil Prešern. Vi Hrvati ste srečnejši. Vam niso požgali kronik minulosti kakor nam, vi niste privezani le k oralu in plugu. A tudi vi ste prezirani, barbari pred svetom. Mi tuji težaki, vi tuji panduri, mi in vi slovanska krv.“

„A to ne sme trajati dalje!“ vskliknil sem jaz in prijel Alberta za roko.

„Ne, ne sme“, je odvrnil in mi stisnil desnico, „bodimo to, kar smo, za kar nas je vstvaril Bog.“

Z dežele. [Izv. dopis.] (O učiteljskih v Kopru.) Zdaj, ko so se povrnili učiteljski na svoje domove, dovršivši šolsko leto, pripovedujejo nam marsikaj tacega, kar spada v širšo javnost kakor novost, oziroma kar treba poudarjati kakor hibo, ki se še ni popravila, če tudi se že leta in leta deluje na to.

Najprej naj omenimo, da je učiteljske zaključilo šolsko leto pred časom — radi zborovanja „Lege“ v Kopru, kjer bi utegnili nastati spopadi in napadi na slovenske in hrvatske učiteljske. Menda zato, da ne bode slovanska mladina onečesčala čisto laško gnezdo Koper v dnevih slavnosti „Lege“ in pa zato, da ne bi koji Slovan postavil v nevarnost svoje življenje pred razgretimi laškimi patrijoti, zato menda se je slovanska mladina s profesorji vred poslala domov.

Lanskega in predlanskega leta je bilo, kakor že popre: večkrat, resnih napadov na slovanske mladeniče; celó v šolske sobe padalo je kamenje med poukom, pripovedujejo dijaki.

Ponavljamo torej zopet vprašanje: Ali ni dobiti družega primernejšega mesta nego je laško gnezdo Koper? Sedaj vidimo, da je bil hud greh, da se je učiteljske namestilo v Kopru ter da se tam vzdržuje kljubu takim odnošajem, da si so bili profesorji in dijaki že večkrat napadani in da si se je vse potrebne korake storilo za premestitev?! Ali niso vredne bičanja take razmere in tisti, ki jih trpé in podpirajo?

A ne le radi slovanofobskega mišljenja prebivalstva koperskega, ampak tudi radi družih vzrokov bi trebalo premestiti učiteljske. Naj navedemo vsaj nekaj tacih vzrokov.

Poslopje je za učiteljske neprimerno in kljubu raznim popravam, je še vedno le stara krparija, s katere pada med poukom strop na dijake ter jih s profesorjem vred podi izpod strehe.

Mesto Koper je gnezdo, v katerem nimajo nobene prijetne urice ne profesorji, ne dijaki — ako ne poštujemo oslovskega riganja. Profesorji in dijaki potrebujejo po trudapolnem učenju razvedrila, bodisi v naravi, na sprehodih, ali pa v primernih družbah. V Kopru ni niti prvega, niti družega. V tem obziru je Koper na najslabšem glasu. Človek mora čepeti vedno le v sobah, ki komaj zaslužijo to ime.

Stanovanja so taka, da ne odgovarjajo niti najpotrebnejšim zahtevam: Koper nima ne peči in ne stranišč. Dijaki morajo prezebat, da se nalezejo ozebkov za vse življenje.

Milo se nam je storilo, ko smo čitali v „Lj. Zvonu“ meuda pred leti, kakó se skrbi v Zagrebu za dijake, ki imajo vstop v razna društva in zavode, kjer jim je dovolj prilike, da se izobražajo vsestransko in ne le toliko, kolikor zamore podati šola sama na sebi. V Kopru je v tem pogledu zeló slabo. Celó učiteljskih moči ni lahko dobiti, kajti le redek je profesor, ki prosi za službo v Kopru, ako le zamore kje drugod dobiti enako; in le redek je, ki si ne želi in pomaga drugam prej ko more in take razmere slabo vplivajo na napredek v šoli, kjer ni zadostno dobrih moči.

Dijaki drugod imajo na razpolago razna društva: pevska, glasbena i dr., imajo priliko zahajati v gledališča in drugam, kjer se urijo za ustop v življenje. Kaj pa v Kopru? Na razpolago imajo dijaki: brezplačno oslovske riganje po dnevi in po noči ob vseh urah; tej glasbi se pridružuje, a le po noči in le po leti, brenčaje brezštevilnih komarjev... Druge prilike k izobrazbi glasbene čuta nimajo. Kako upliva na mladino našo tista laška kletev in sploh tisto osoljeno govorjenje Koperčanov vseh stanov, ni treba poudarjati posebej. Rudečica srma mora oblitati poštenega človeka, ko čuje govorjenje srditežev koperskih: in slovanski dijaki so obsojeni v tako gnezdo.

To so razmere, da Bogu se smili.

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 18. avgusta 1896.

O potovanju ruske carske dvojice. Z Dunaja javljajo: Za osebno službo pri ruskem carju za časa njegovega bivanja na Dunaju so določeni: general topništva knez Rudolf Lobkovic, polkovnik Pflügl, poveljnik 2. pešpolku „Car Aleksander I.“, polkovnik Kirisch, poveljnik ulanskemu polku „Car Nikolaj II.“ in po-

bočnik major knez Dietrichstein. Za osebno službo pri carici pa sta določena komornika knez Nikola Palffy in grof Karol Trauttmannsdorff.

O potovanju ruske carske dvojice javlja „Neue Freie Presse“: Car in carica odpeljeta se z Dunaja v Kijev, kjer ostaneta do 3. septembra. Od 5. do 7. septembra obiščeta cesarja Viljela II. v Vratislavi in od tam se odpeljeta preko Berlinu v Kodanj. Tam ostaneta 9 dni. Iz danske prestolnice odpotujeta na grad Balmoral v obisk angleške kraljice Viktorije. Tam ostaneta 11 dni, potem se odpeljeta preko Cherbourga v Pariz. V glavnem mestu Francoske se bodeta mudila od 5. do 7. oktobra.

Na potu nazaj v Rusijo ustavi se ruska carska dvojica 4 tedne v Darmstadtu. Knez Lobanov bode spremljal carja na Dunaj v Vratislavo in v Pariz.

(Nekateri listi trdè, da se car popelje iz Pariza preko Trsta na Reko, kjer se ukrca na svoji jahti in se popelje v Bar, od koder se poda na Cetinje. Uredn.)

O zaroki italijanskega prestolonaslednika s princesinjo Jeleno Črnogorsko. Rimski list „Fanfulla“ javlja, da bode poroka italijanskega prestolonaslednika s princesinjo Jeleno v Rimu, kmalu po zaroki. (Pravijo, da je princ Neapeljski jako zaljubljen. Stavec.) — Zaroka objavi se službeno brzkone še koncem tega tedna.

Dvestoletnica črnogorske dinastije Petrović-Njeguš. Kakor znano, imelo bi se letos septembra meseca na Cetinjah slaviti dvestoletno vladanje dinastije Petrović-Njeguš. Včeraj pa je došlo s Cetinje poročilo, glasom katerega je to slavlje odloženo na prihodnje leto in sicer radi tega, ker priprave za vsprejem gostov niso še dogotovljene in ker želé srbskega kralja vsprejeti čim sijajniše.

Položaj na Kreti. Včerajšnjega dne došlo je o Kreti samo jedno poročilo iz Aten. Isto slove: „Akropolis“ javlja, da so Turki na Kreti pričeli zopet izgredne in krutosti. — Položaj mesta Kandije je vedno še nevaren. Govori se, da je 3000 oboroženih Turkov udrló v mesto.

Osvobojeni italijanski ujetniki. Iz Rima javljajo včerajšnjega dne: Onih 50 Italijanov, koje je stavil Menelik povodom kronanja ruskega carja na svobodo, dospé jutri v Neapelj. Osvobojeni ujetniki se tožijo, da so morali stradati in da so mnogo trpeli od mraza. (No, drugi ujetniki so govorili drugače.)

Italijanska vlada je odredila, da je pričeti pogajanja z ras Makonenom, da pusti karavano, ki se sestavi v Džibutiju, preko svoje zemlje. Ta karavana ima prinesiti italijanskim ujetnikom obleke, živeža itd. in 20.000 tolarjev.

Različne vesti.

Dan 18. avgusta!! Danes je minolo 63 let, odkar je zagledal luč sveta naš premilostni vladar, cesar Fran Josip I. Po cerkvah širom vse države molili so danes podaniki Vsevišnjega, da bi nam milostno ohranil pri življenju še dolgo let Onega, ki je na srečo domovine stal v vsej dolgi dóbi svojega vladanja: razsoden v dnevih sreče, a udan v božjo voljo v dnevih viharjev in nesreče! Ta vladarjeva modrost je trdna zasloba državi in je blažiteljica strasti v političnih in narodnih borbah, ki so neizogibne spremljevalke ustavnega in parlamentarnega življenja. Strasti razjedajo medsebojno ljubezen med državljani, modrost vladarjeva utrja vez ukupnosti. Nočemo zgubljeni besedi v zatrdilo svoje lojalnosti; kar je zapisano v srcih, ne treba mnogih besedi. Svojo udanost nosimo mi v svojih srcih in ta zavest nas povzdiguje nad vsako sumničenje. Bog večni rosi svoj blagoslov na sleherni korak našega vladarja!

Osebna vest. Ces. kr. namestnik vitez Rinaldini pretrgal je povodom rojstnega dne Nj. Veličanstva svoj dopust in dospel včeraj s Koroške v Trst.

Za žensko podružnico družbe sv. Cirila in Metoda v Sežani se je nabralo na novi maši preč. gosp. Josipa Colje pri Fernetiču dne 15. t. m. 71 kron 44 stotink. Bog živi g. novomašnika ter darovalke in darovalce naši družbi. — G. Fran Smrdel nabral je v kavarni Dolenčevi med krokarji 66 stotink

Za božjo voljo, kakó to?! V nedeljo priredi ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Dornbergu veselico z lepim in zanimivim vspehom. Mi, ki nam je ta plemenita družba draga kakor zenica v našem očesu, se veselimo seveda in smo pristréno hvaležni vsakomur, ki se trudi v prosep naše družbe. Nadahnjeni neomejeno ljubeznijo za to braniteljico in vzgojevaljico mladine naše, pozivljamo prebivalstvo vse vipavske doline, naj prihodnjo nedeljo pohiti v Dornberg, da položi svoj darček na oltar domovinske ljubavi; kajti „Hrvatska domovina“ pravi prav umestno, da ni čestit oni Slovenec, ki se ne spominja po svoji moči naše šolske družbe.

Tudi mi smo prejeli povabilo na veselico v Dornbergu. Tu pa moramo vprašati: Za božjo voljo, kako je vendar prišlo, da smo to povabilo prejeli pod naslovom: „Egregio Signor Signor Dolenc, Trieste, Via Caserma 13?!“

Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda, te negovateljice narodne vzgoje, vabi slovenske rodoljube pod italijanskimi naslovi! Kaj si je moral misliti koji italijanski poštni uradnik, ako je morda v svoji radovednosti pokukal v kuverto. Smejal se je gotovo prav od srca in morda nas tudi — obžaloval. To so morda sicer malenkosti, a ravno mi, ki živimo v toli kritičnih časih, moramo biti natančni in neizprosni tudi v malenkostih. Še enkrat: kako je to prišlo?!

Za Podgradom — Dolina. Iz gotovega vira doznajemo, da je c. k. namestništvo razpustilo občinski zastop v Dolini ter imenovalo občinskim komisarjem — Nemca Ugovitzerja. Vzrok? Občina je prek in prek slovenska.

Pa polemizuj, če moreš! Zadnjič smo jim dokazali, da so mladi gospodje — z ozirom na njihov stan nočemo rabiti izraza, ki nam sili v pero — nekoliko zgrešili pot resnice, ko so govorili o nas in naših namelih. Na to naše očitjanje mladi gospodje pri listu „Amico“ nočejo reagovati, pač pa si pomagajo s tem, da so se v zadnji številki še bolj oddaljili od poti resnice tja v stran med grmovje italijanske slavofobije. Gospodje pa znajo odpošljati tudi takozvane „Retourkutschen — izvirnosti seveda ne smejo pripisovati temu svojemu početju — ker smo jim namreč, oprti na dokaze, očitali da so oni zavezniki „Piccola“ kolikor se dostaje mržnje do Slovanov, hitro so obrnili sulico, češ, da so nam bratje... „Piccolo“ „Mattino“, razni Židje itd. Uverjeni, da se naši čitatelji že smejejo prav od srca temu divjemu skoku preko resničnih odnošajev in zdravega človeškega razuma, niti nočemo reagovati na ta... najnoveji spopad z resnico. Lepo sicer ni to pri listu, kakoršen je „Amico“, ali pomisliti in povdariti moramo, da je bila huda lekcija, ki so jo dobili po svoji lastni krivdi. V zadregi so radi odgovora, a onemu, ki je v zadregi, že nekoliko prizanašamo.

Prijatelji „Amicovi“ ne morejo pojmiti, kdo da nam je poveril nalogo, da propovedujemo v puščavi.

Siromaki, kako nedolžni in najivni so kakor novorojeno dete. No, nikar naj si ne belijo glave: pravica naša, da govorimo in propovedujemo, izvira iz dolžnosti poštene, značajne in narodu svojemu brez ozirov služee žurnalistike. To svojo pravico in to svojo dolžnost bomo izvrševali tudi v bodoče vsikdar in povsodi, bilo to ljubo ali ne prijateljem, zbirajočim se okoli tistega laškega „prijatelja“, ki samega sebe evfemistiški nazivlje „katoliški list“. Evfemistiški, pravimo, kajti to je že povedal istrski dopisnik glasila duhovščine na Kranjskem, da to, kar počenjajo gospodje okolo „Amica“ — ni katoliško.

In kakor je že tako lepa in ukoreninjena tradicija, odkar „Amico“ — hujška italijanske vernike proti slovenskemu narodu, napisal je takoj za onim navidezno najivnim vprašanjem malo nerresnično, namreč: da mi zahtevamo, „da Slovanom bodi dovoljeno vse, Italijani pa naj spe in naj puščajo, da se jim pogubljuje duša“. — Kako vendar znajo sukati svojo sulico ti mladi gospodje! Le škoda, da so pri tem v neprestanem nasprotju z gospo logiko. Na jedni strani bi hoteli nam kratiti pravico do razpravljanja o raznih stvareh — češ, kdo vam je poveril to nalogo?! —, na drugi strani pa so kar iz sebe in so užaljeni, ker si domišljajo, da bi kdo njim hotel kratiti isto pravo! Po isti pravici bi vprašali tudi mi: kdo je poveril Vam nalogo, da

v italijanskem ljudstvu, itak že fanatizovanem več nego je potreba, še bolj širite srditost?! Kdo?! vprašamo Vas. Vaš poklic vam ne le ne nalaga takega postopanja, ampak Vam ga še **propoveduje**. To pa Vam priznavamo, da Vi, širé laški fanatizem, niste propovedniki v puščavi, kajti Vi obdelujete tla, ki so je priredili in pognojili oni židovski novinarji, ki proslavljajo borbo mlade Italije proti rimski stolici in ki so vendar vaši zavazniki in somišljeniki v borbi proti vernemu in pobožnemu ljudstvu slovenskemu, onemu narodu, ki je nepremičen ne le v svoji zvestobi do cesarja, ampak tudi v svoji udanosti do svoje vere.

Poštenejšim, pravičnejšim in lojalnejšim nego ste Vi, nam ne prihaja niti na misel, da bi Vam hoteli kratiti svobodo govora, oziroma, da bi zahtevali, da morate molčati. „Slovenčev“ istrski dopisnik Vam je že povedal jasno, da bi morali govoriti in delati za blagor svojih italijanskih duš, česar niste vršili, do sedaj — vsaj ne v zadostni meri, ker ste trčili svoj dragi čas in zlorabljate svoj vzvišeni poklic za bujskanja proti nam, ki ne želimo ničesar hudega, pač pa privoščamo vsa prava Vašim italijanskim vernikom. Dajte, oglasite se in propovedujte svojim vernikom o nauku Kristovem, da smo vsi bratje na svetu, da nas ščitijo vseh jednaka božja in človeška prava. Povejte svojim vernikom, da kdor odreka svojemu bližnjemu, česar zahteva za samega sebe, se pregreša proti božjim in človeškim zakonom. Povejte svojim italijanskim vernikom, da naša vera je vera ljubezni, ne pa narodnega sovraštva, povejte jim, da oni, ki zavajajo ljudstvo v narodni fanatizem, so zajedno zločinci na koristi vere katoliške v tej pokrajini. Nikar molčati, pripovedujte o takih stvareh svojim vernikom. Dela je ogromno, kajti kup Vaših zamud v tem pogledu je velikansk. In mi Vam ponavljamo z istrskim dopisnikom „Slovenčevim“, da je nevarnost, ki ste jo izzvali v svoji mržnji do Slovencev, najbližja Vam samim in da danes ali jutri boste občutili na svojem telesu bič, ki ste ga pomagali plesti za slovenske hrbte. Dajte, govorite in propovedujte v zmislu, kakor Vam nalaga — Vaš poklic! Sleherni človek bo moral odgovarjati za svoja dela, duhovnik pa še posebno.

Slednjič bi Vas prosili ponižno, da bi se držali resnice v svojih polemikah z nami in da ne bi nam podtikali stvari, kojih nismo rekli. S takimi, kakoršni ste bili dosedaj, ni možna poštena polemika.

Iz Rojana nam pišejo: K poročilu o občnem zboru našega pevskega društva „Zarja“ bi želeli, da priobčite par posnetkov iz poročila tajnikovega, kajti to društvo je sedaj, vsled znanih dogodkov, nekak predstavitelj vse narodne stvari v Rojanu. V podprtje te trditve nam služi dejstvo, da tolike udeležbe ni bilo še nikdar na občnih zborih tega društva nego letos.

Važna in značilna je prijava v tajnikovem poročilu, da je bil odbor v minolem letu čisto primoran energično nastopati proti upornosti nekaterih členov. Od kod je izvirala ta upornost? se moramo vprašati. Vidite, to je, kar smo hoteli povedati. To so provzročili tisti življi, proti katerim se moramo boriti sedaj, ker nam hoté odvzeti vse, kar nam je drago in sveto. A mi moramo biti hvaležni prejšnjemu odboru na njegovi odločnosti. Ta odločnost je le koristila društvu in naši stvari.

Jako markanten je bil tudi odstavek v tajnikovem poročilu o pokojnem župniku Thalerju. Z istim nismo izgubili le pravega prijatelja, ampak žnjim smo izgubili tudi — mir v župniji! V teh par markantnih besedah je izražena ostro obsodba onih, ki ne hote hoditi po potih, koje je hodil resnični prijatelj ljudstva, Tomaž Thaler!

Poročilo pripoveduje, kako je organist in prijatelj sedanjega gosp. župnika sukali in obračali, da bi zvalil pevce iz „Zarje“ in v njegov „coro“. Pozvan, naj opraviči to svoje početje proti društvu, ki je že veliko vrsto let poveljevalo čast božjo se svojim petjem, in proti sedanjemu predsedniku, ki že 19 let nenavadno ljubeznivo goji lepo pesem, odgovoril je organist, da je dobil ukazov v tem zmislu od — novega gospoda župnika.

Tako je nastala tista upornost v društvu, ker so se dali zavesti nekateri bolj mlačni in nezavedni člani.

Poročilo tajnikovo se obrača tudi — mi se le bojimo, da zastoj — do novega gospoda župnika, da naj bi se pridružil temu društvu in da bi pustil istemu to, kar je imelo do sedaj. Želeti bi bilo res tega v imenu verskega čustvovanja, narodne stvari, miru in ugleda gospoda župnika samega. To so pomislili, kojih menda tudi gospod župnik ne bi smel prezirati tako lahkim srcem.

Slednjič pozivlje poročilo društvenike naj bodo vztrajni in požrtvovalni, da bodo društvo mogli pomagati sebi in koristiti teptanemu narodu.

Vinarsko društvo v Tomaju imelo je minolo nedeljo popoldne svoj redni občni zbor pod predsedništvom velezaslužnega gosp. dekana U. Gollmayerja. Na shod sta došla tudi g. okrajni glavar sežanski grof Schaffgotsch in pa g. obrtni nadzornik Oskar Pollay. Po zborovanju se je razvila prekrasna zabava v velikih prostorih g. A. Črmeta — kamor so morali zbežati zborovalci pred ploho, ki se je bila usula proti 6. uri. Na željo Tomajcev je došlo tjakaj nekaj tržaških pevkinj, pevcev in tamburašev in le-ti so kaj lepo poveljevali ta lepi sestanek naprednih vinogradnikov kraških. Razume se ob sebi, da je bilo čuti celo vrsto navdušenih govorov, iz kojih je zvenelo veselje, da so tržaški Slovenci stopili v ožjo dotiko s Tomajci. Domačini so zatrjali tržaškim gostom tudi v privatnem pogovoru, da utis tega svobodnega sestanka ostane neizbrisljiv vsemu prebivalstvu. Ob ljubljenju nam je daljšje poročilo toliko o zborovanju vinarskega društva, kolikor tudi o poznejši zabavi. Iz lastnega nagiba pa moramo povdarjati, da so Tržacani našli v Tomaju, česar se rodoljubno srce še posebno veseli v današnjih dneh: navdušenje za napredek in v tem navdušenju nekajeno slogo med posvetnjaki in duhovščino.

Pevska slavnost v Brežicah. Minole sobote vršil se je v Brežicah vsakoletni koncert „Slovenskega pevskega društva v Ptuj“. Ta slavnost postala je novim dokazom pobratimstva, obstoječega med Hrvati in Slovenci. Pozivu „Slov. pev. društva v Ptuj“ odzval se je zagrebški „Sokol“ korporativno in prihitel z zastavo v Brežice, da tisne roko celjskemu „Sokolu“. A tudi drugih Hrvatov iz Krapine, Samobora itd. prihitelo je v Brežice. Samo Zagrebčanov bilo je preko 300. — Predpoludne imela so pevska društva skupne vaje v prostornem „Narodnem domu“. Potem je bila slovesna sv. maša, koje so se udeležila vsa društva. Tu treba omeniti, da so ministrali 4 „Sokoli“, 2 zagrebška in 2 celjska. Popoldne ob 2. uri dospel je drugi vlak iz Zagreba, ki je dovel pevska društva „Sloga“, „Merkur“ in „Sloboda“, ob 3. uri pa vlak iz Ljubljane, s kojim je došlo mnogo gostov iz vse Kranjske, in pa deputacije slovenskih akademskih društev „Triglav“ iz Gradca, „Slovenija“ z Dunaja in „Prokop“ iz Ljubnega. Iz Ljubljane došlo je tudi nekoliko pevcev „Glasbene Matice“, dočim je prihitelo pevsko društvo „Slavec“ malone polnoštevilno. Samoborsko pevsko društvo „Jeka“ došlo je korporativno pod zastavo in žnjim lepo število Samoborcev in samoborskih krasotic. Hrvaškimi gostom je posebno imponovalo, da se je te lepe slavnosti udeležilo toli častno število slovenske duhovščine. I mi kličemo tej duhovščini, ki je pokazala s tem vnovič, da hoče veseliti se in žalovati z narodom: „Slava vam!“

Ob 4. uri popoldne pričela je javna telovadba, vaje so izvrševali člani zagrebškega in celjskega „Sokola“. Ob 5. uri je pričel koncert. Udeležencev pri koncertu bilo je preko 2000. Na koncertu je sodelovala tudi godba zagrebškega pešpolka št. 53. pod osebnim vodstvom znanega kapelnika Josipa Dvořaka. Vse točke koncerta so se izvajale tako, da je navdušenje naraščalo od točke do točke. Po koncertu razdelila se je zabava na dva kraja: v dvorani bil je ples, na vrtu pa svobodna zabava. Na vrtu prepevalo se je vso noč. Hrvatski gostje niso se mogli načuditi vstrajnosti grl slovenskih pevcev, ki imajo v jutru še tako čil glas, kakoršnega so imeli zvečer. — Ob 6. uri zjutraj odšli so hrvatski gostje na kolodvor. Slovenski pevci in „Sokoli“, kolikor jih je ostalo do jutra v Brežicah, spremili so jih v Zagreb. Na kolodvoru v Brežicah odpeli so skupno „Slovenec sem“, „Bog i Hrvati“ in „Liepa naša domovina“. Treba je bilo posesti v vagone, vlak je oddrdral in odpeljal v hrvatsko stolnico brate Slovence in Hrvate... Ta dan hrvatsko-slovenskega pobratim-

stva ostane v neizbrisljivem spominu vsem udeležnikom.

25letnica „Narodne Čitalnice“ v Starem trgu pri Ložu slavila se bode dne 22. in 23. avgusta 1896 naspornim vspehom: 1. Dne 22. avgusta ob 9. uri zvečer mirozov z bakljado. 2. Po mirozovu koncert na čitalniškem vrtu. 3. Dne 23. avgusta ob 5. uri zjutraj budnica. 4. Popoldne sprejem došlih društev in gostov. 5. Ob 1. uri popoldne banket. 6. Po skupnem obedu (banketu) slavnostni govor in izročitev nove društvene zastave po slavnostnem govorniku g. Ant. Koblarju, državnem poslancu i. t. d. 7. Po slavnostnem govoru petje. Poje domači čitalniški zbor. a) P. H. Zattner: „Za dom med bojni grom“, moški zbor. b) P. H. Sattner: „Opomin k petju“, mešani zbor. c) Mir. Vilhar: „Liepa“, moški zbor. d) Ant. Nedved: „Naša zvezda“, mešani zbor. 8. Po petji javna telovadba. Izvaja slavni ljubljanski „Sokol“. 9. Po telovadbi svobodna zabava s plesom. Pri slavnosti svira postojnska godba in se ta slavnost vrši ob vsakem vremenu v prostorih gosp. Franja Petsche-ta v Starem trgu. Ustopnina 20 nč. od osebe in kupert 1 gl. 50 nč. Vdeleženci banketa naj blagovolijo vdeležbo naznaniti vsaj do 18. avgusta čitalničnemu odboru ter priložiti znesek za banket.

Toča v koperskem okraju. Iz Kopra pišejo: Dne 16. t. m. okolu 5. ure pop. vsula se je ob hulem vetru in deževjem toča po vsem Koperskem okraju. Nevihta je segala od Št. Jakoba nad Izolo pa do Lazareta. Hudo so prizadete občine Pičan, Karkavce, Koštabona itd. Razmerno najbolj trpela je občina Pičan. — In to je že v tretjič, da je zadel te siromašne občine bič Božji!

Delovanje tržaške zdravniške postaje meseca julija 1896. Omenjenega meseca iskalo je občinstvo v 797 slučajih pomoči na takajšnji zdravniški postaji in sicer v 525 slučajih na zavodu samem, v 272 slučajih pa so morali zdravniki izven zavoda v pomoč. Razmerno največ opravka je imela postaja omenjenega meseca dne 14. (36 slučajev), razmerno najmanj pa dne 2. (14 slučajev.)

Sodnjako. (Kartel tržaških mesarjev.) Dne 14. t. m. vršila se je pred tukajšnjim deželnim sodiščem razprava, ki je kaj drastično osvetlila kartel, kojega so sklenili tržaški mesarii v škodo konsumentov in v ogromni svoj dobiček. Večkrat že smo omenili v svojem listu, kako neprimerno drago je v Trstu meso, dasi imamo baš tu vse predpogoje za ceno razprodajo. Toda kaj pomaga vse to, ko pa „gospodje mesarji“ niso zadovoljni z malim dobičkom, ampak hočejo obogateti kolikor možno naglo. Sklenili so tesno zvezo med seboj in gorjé onemu, koji bi hotel tekrovati s kartelom! Kakor se je pokazalo v omenjeni razpravi, dotičnik ne le ne bi bil varen svojega imetka, ampak — celo po življenju bi mu šlo!

Obtoženi bili so javnega nasilstva: 40letni Andrej Barison, 32letni Adolf Sinigaglia, 45letni Angel Palcer, 48letni Karol Depace, vsi štirje brezposelni mesarski pomočniki iz Trsta in 49letni mesarski pomočnik Fran Gruden iz Trsta. Obtožba bila je utemeljena na tem-le dejstvu: Letos spomladi hotela sta podvzetnika Ivan Godnig, ki je solastnik združenih tržaških tovarn octa in Evgen Rosada v zvezi z nekim hrvatskim trgovcem z živino odpreti v Trstu veliko mesnico, v kateri bi se sekalo meso po primernih, mnogo nižih cenah, nego po ostalih mesnicah tržaških. Sčasoma nameravala sta razširiti podvzetje in odpreti še več mesnic v konkurencijo kartelu. Vodstvo prve mesnice naj bi prevzel mesar Josip Barison, na katerega ime je glasila potrebna koncesija. Podvzetnika imela sta že vse pripravljeno, da odpreta mesnico. Toda hkrati jela so prihajati Godnigu pretilna pisma, pozivljajoča ga, da naj odstopi od svoje namere, ker drugače „mu je grob gotov“. Toda vse to ni preplašilo podvzetnikov. A pojavile so se še druge nepričakovane zapreke: Godnig in Rosada sta bila že napravila pogodbo z osebami, ki bi kupovale drobje in najela voz, ki bi dovajal meso, toda zadnji trenotek odstopili so vsi od dane svoje besede! Ni težko uganiti, da je kartel mesarjev nagovoril dotičnike, da so pustili na cedilu kartelu nevarne konkurente. Prišlo pa je še gorše. Dne 9. junija t. l. pod večer šel je Godnig iz tovarne octa v gostilno „Al veturino“ v ulici Torrente. Razgovarjal se je tam o poslu z nekim gospodom. Hkrati vstopilo je v

gostilno vseh pet omenjenih mesarskih hlapcev. Andrej Barison je pristopil h Godnigu in ga vprašal, da-li nameruje on odpreti mesnico. Godnig, nič zlega sluté, je pritrdil temu vprašanju. Na to pa ga je A. Barison udaril s pestjo z vso silo v lice. To je bilo znamenje ostalim hlapcem, da so skočili na Godniga. Sinigaglia ga je udaril s pestjo v obraz, v tem, ko so ostali udrihali s stoli po njem. Da niso priskočili gostje Godnigu v pomoč, ubili bi ga bili besni hlapci. Toda junaki so pobegli.

Preiskava je dokazala, da je bilo vseh pet junakov prej v gostilni „Corsia Stadion“, ki se nahaja skoro vstric Godnigove tovarne octa, kjer so prežali nanj, dokler ni ostavil tovarne in na to so mu sledili v gostilno. Umevno je, da so bili hlapci najeti od kartela, toda državno pravdnštvo ni moglo prijati moralnih provzročiteljev napada. Nadalje je dokazala preiskava, da kartel podpira vse brezposelne mesarske hlapce — kojih v Trstu ni baš malo — z denarjem, a hlapci morajo zato strogo paziti, da ni jeden mesarjev ne prodaja mesa po drugih cenah, nego jih določi kartel in ovaditi vsakogar, ki bi se drznil biti nepokoren kartelu in če treba — dokazati kartelova prava s pestmi. Lepi odnošaji! Kartel mesarjev ima torej nekako četo hajdukov v svoji službi, in oblasti ne morejo storiti ničesar proti temu!

Surovi napad pa je preplašil podvzetnika Godniga in Rosado tako, da sta opustila svoj namen. In glej čuda! Kartel se je sedaj h krati pokazal jako velikodušnega: povrnil je podvzetnikoma vse stroške, pokupil vse orodje, vzel v svojo službo ona dva hlapca, koja sta bila najela Godnig in Rosada za svojo mesnico, Josipu Barisonu pa, ki je bil določen za vodjo nove mesnice, določil je dosmrtno podporo 14 gl. na teden! A vse ta „velikodušnost“ ni mogla rešiti napadalcev zaslužene kazni. Andrej Barison je dobil 9, Adolf Sinigaglia 6, Karol Palcer, Angel Depace in Fran Gruden pa vsak po 7 mesecev težke ječe.

Obsodba je sicer pravična, toda kartel tržalskih mesarjev sestoji sedaj kakor prej. Kaj ga res ni postavnega sredstva v Avstriji, s katerim bi se dalo preprečiti tako vneboupijoče odiranje občinstva? Mar se mestni tržni odsek zaradi tega ne zgane, ker je „liberalna“ zveza mesarjev o volitvah v občinski zastop zanesljiva agitatorica v prid sedanjim „liberalnim“ samooblastnežem? . . .

Dne 12. julija t. l., t. j. drugo nedeljo, v kateri je stopil v Trstu v veljavo kolikor-toliko splošni nedeljski počitek, zbralo se je v ulici Barriera več trgovskih pomočnikov okolu neke prodajalke čeljev. Mladeniči so kričali na žensko, da naj se pobere s svojim blagom, drugače ji prevrnejo vse. Po naključju je došel tje policijski kancelist Pasquali. Trikrat je pozval razgrajalce, naj se razidejo, toda bilo je zaman. Nato je prijel najhujšega kričača, 16letnega trgovskega pomočnika Antona Bauercja. Včeraj je tukajšnje sodišče obsodilo poslednjega na teden dni zapora.

Po noči od 19. na 20. julija t. l. bila sta 20letni dninar Anton Pizzamei in 23letni solinar Peter Parovel v Kopru v gostilni „Al vaporetto“. Ker je bil čas zapreti gostilno, vstopila sta občinska stražarja Marsič in Depase ter opomnila omenjena pivca, da je čas ostaviti gostilno. Ker nista ubogala, izpraznil jima je jeden stražarjev vrčka pive, izliviši pivo pod mizo (!) Ta čin je tako razdražil Pizzameia in Parovela, da sta pred gostilno dobro pretepla oba stražarja, po vrhu pa je Pizzamei ranil stražarja Marsiča s kamnom na čeljusti. Včeraj obsodilo ju je tukajšnje sodišče radi javnega nasilstva, oziroma teškega telesnega poškodovanja, Pizzameia na osem, Parovela na šest mesecev ječe.

Je zmota kratka — dolg je kës.

Iz nesrečneževnega dnevnika slovenskemu ljudstvu v pouk priobčil

F. R. Prlek.

(Dalje.)

Strup imeti in s trupom zavdan biti, to ste dve čisto različne reči. Skoraj vsi zdravniki imajo strup, da zamorejo njega o različnih priložnostih se poslužiti; zatogavolj pa še niso s trupom zavdani, ker nimajo strupa v telesu, temuč le v svojih shrambah. Tako zamoreš tudi ti bogastva imeti, in vendar od njega ne zavdana biti, če ga namreč imaš v svojej hiši ali v svojej mošnji, v svojem srcu pa ne. Resnično bogatemu, zraven pa ubogemu v duhu biti, to je

kristjanu prava sreča; zakaj tako ima srečo bogastva za ta svet, zasluženje uboštva pa za drugi.

Moja Filotea! nikdo ne prizna kedaj da je lakomen; vsak odriva od sebe to grdo in umazanost srca. Nekateri se izgovarjajo s potrebno skrbjo za mnogo otrok, in s tem da modrost tirja, da naj si prihranijo nekaj premoženja. Taki radi rekajo, da tega nikdar preveč ni, ker nastopajo zmiraj take potrebe, katere tirjajo, da bi človek še več imel. Celó največji skupuh ne priznavajo, da bi bili lakomi, še v svojej vesti ne mislijo, da so zares skupuhi. Lakomnost je močna bolezen, katera dela človeka tim bolj občutnega, čim bolj se razgrije in narašča. Mojzes je videl sv. ogenj, ki je gorel v grmu, kateri pa zgorel ni; nesveti ogenj lakomnosti pa požre in požge skupuha, čeravno ga ne osmudi. Skopuh se hvali s prijetnim hladom sredi najhujega ognja in plamena; svoj nenasiitljivi pohlep po denarju imenuje le prav navadno žejo.

Ako stanovitno, goreče in nepokojno želiš blaga, kate-rega nimaš, tedaj ga želiš krivično, zakaj ti si že prav lakomna. Kdor stanovitno, goreče in nepokojno piti želi, čeravno le vode, ta očitno kaže, da ima vročinsko bolezen.

O moja Filotea! jaz zares ne vem, ali bi bila želja mari pravična, ako bi želeli take reči po pravici imeti, katere so po pravici lastnina nekega družega. Dozdeva se mi, da bi mi po nezločnosti ali nepriznanosti bližnjega radi zločnost ali priločnost imeli. Mar tisti, ki nekaj po pravici poseđa, nima več pravice, da svoje imetje po pravici obdrži, kakor je imamo mi, da si njegovo imetje po pravici želimo? Čemu torej daljšamo svojo željo noter do njegove zločnosti, ob katero bi ga radi pripravili? To poželjenje, ako bi se dalo že reči, da je po pravici, vsaj ni po ljubezni; zakaj mi sami bi nikdar ne hoteli, da bi kdo, čeravno po pravici, tisto blago želel, katero hočemo mi sebi po pravici obdržati. To je bil Ahabov greh, da je želel Nabotov vinograd po pravici imeti, dokler ga je Nabod še bolj po pravici obdržati hotel. Ahab ga je želel goreče, stanovitno ter nepokojno, in s tem je Gospoda razžalil. Zatičaj svoje želje po posestvu svojega bližnjega tako dolgo, moja Filotea! da začne on sam želeti, da bi se ga iznebil. Tako bo njegova žnja opravičevala tvojo željo, in spremeni jo še tudi v delo krščanske ljubezni. Kad dovolim, da pomnožiš svoje blago in premoženje, da je pomnožiš ne le samo po pravici, ampak tudi krotko in po ljubezni. Če preveč visiš na posestvu svojega blaga, in se zanj preveč prizadevaš; če svoje srce in svoje misli nanj obešaš, in le s trepetanjem na to misliš, da bi znala ga zgubiti, tedaj pa za gotovo, veruj mi, da bolehaš za vročinsko boleznijo; zakaj taki pišejo njim podano vodo z neko golt-nostjo, urnostjo in zadovoljnostjo, ki se pri zdravih navadno ne nahaja. Ni mogoče, da bi komu kaka reč ugajala in da bi on vendar ne dobil ljubezni do nje.

Ako si prišla ob svoje blago, in tvoje srce zavoljo tega močno žaluje, ter se utolažiti ne dá, potem veruj mi, moja Filotea! da močno na njem visiš. Ničesar ne pričuje toliko nagnjenja do kake zgubljene reči, ko žalost po njenej zgubi.

Zatorej nikdar ne poželi z velikim poželjenjem blaga, katerega nimaš; tudi ne obešaj preveč svojega srca na to, kar imaš; in ne bodi neutolažljiva na kak škodi in zgubi, potem znaš upati, da si zraven resničnega bogastva uboga v duhu in zatorej srečna, ker je nebesko kraljestvo tvoje“.

(Pride še.)

Najnovejše vesti.

Budimpešta 18. Včeraj predpoludne otvoril se je tu kongres katoliških društev. Iz vseh krajev kraljevine došlo je udeležencev. Pred otvoritvijo daroval je knez-primas Vaszary slovesno službo božjo. Zatem so šli člani kongresa v dvorano mestne palače, kjer so pričela posvetovanja.

Budimpešta 18. Iz raznih krajev Ogerske poročajo o povodnjih, ki so provzročile mnogo škode na koruzi, krompirju in ovsu. Gledé Donave ne preti nikakoršna nevarnost.

Carjigrad 18. Krečanski poslanci zahtevajo, da prisostvujejo konzulu pogajanjem z Zihni pašo. Najskrajnišji elementu pa silijo v to, da se v občé opusté vsakorsna pogajanja. — Diplomatski krogi so uverjeni, da se vsled misije Zihni paše položenje na Kreti ni zboljšalo, ampak da se je bati še večih homatij.

Carjigrad 18. Vsi odposlanci pričakujejo instrukcij gledé tega, kakó se jim je vesti nasproti spremenjenemu položaju na Kreti. Revolucionarni odbor nameruje baje pozvati upornike, da se bojujejo pod grško zastavo.

Bivši vojni poveljnik na Kreti, Abdulla paša, dospel je semkaj.

London 18. „Times“ javlja iz Kaneje: Krečanski poslanci so osvedočeni, da ni mogoča pogodba, ne da bi posredovale evropske države.

London 18. „Daily News“ javlja iz Kaneje, da so odgovorili krečanski krščanski poslanci na izvajanja Zihni paše, da ne morejo odustati od svojih zahtevanj.

Dnevniška borza 18 avgusta 1896.

	včeraj	danes
Dezavoi detg v papirju	102.45	101.40
„ „ „ v acobru	101.55	101.50
Avstrijska renta v zlatu	123.70	123.60
„ „ „ v kronan	101.15	101.15
Kreditne akcije	861.90	866.10
London 10 Lst.	119.65	119.65
Napoleon	9.50	9.50
30 mark	11.72	11.72 1/2
100 itali. „	44.—	44.05

Trgovski znaki in vesti.

Budimpešta. Pšenica za jesen 6.58—6.59 Pšenica za spomlad 6.94 do 6.96 — — Oves za jesen 5.33—5.35 10 za jesen 5.64—5.65 Koruza za avgust 3.77—3.78 september 3.56—3.58 nova f. 3.80—3.80.

Pšenica nova okt. 6.80—6.95 od 79 v. o. 6.90—7.00 od 80 v. o. 6.95—7.05 od 81. v. o. 7.00—7.10 od 82 v. o. — — — — — prosa 2.25—5.60.

Trg silno razburjen ali kupci precej rezervirani. Pšenica zopet 10 nč. dražja, prodaja 50.000 mt. str. Rž 7 15 nč. Oves 10 nč. Koruza 10 nč. dražje. Vrome: lopo. Praga. Nara. nov. sladkor for. 12.60, oktober-december 12.65, malo boljše.

Praga. Centrifugal novi, postavljene v Trst s carino vred odpošiljatev prodaj f. 35.50 35.75 Concasse 37.25—37.50 Četvrti 39.50 — V glavah (sofin) 39.75 — — Nava. Nava zahtev. good average september 53.50 za december 51.50. za marc 1897. f. 51.50, mirno.

ŽELEZNIŠKI VOZNI RED.

b) Južna železnica (Postaja južne železnice.)

Od dne 1. junija 1896.

ODHOD:

7.45	predp.	brzovlak na Dunaj, zveza z Reko.
8.25	„	brzovlak v Nabrežino, Benetke, Rim.
9.—	„	omnibus v Nabrežino, Videm, Benetke in Verono.
9.55	„	poštni vlak na Dunaj, zveza s Pešto in Zagrebom.
12.50	popol.	omnibus v Kormin.
4.40	„	omnibus v Nabrežino, Videm, Rim.
6.20	„	poštni vlak na Dunaj, zveza z Reko.
8.05	„	brzovlak na Dunaj, zveza s Pešto, Reko — Gorico in Korminom.
8.45	„	mešani vlak v Nabrežino, Videm, Rim.
10.—	„	mešani vlak do Mürzschlaga.

DOHOD:

6.48	predp.	mešani vlak iz Mürzschlaga, Beljaka, itd.
7.30	„	mešani vlak iz Milana, Vidma, Nabrežine.
8.35	„	brzovlak iz Kormina,
9.25	„	brzovlak z Dunaja.
10.20	„	poštni vlak z Dunaja, zveza z Reko.
10.35	„	brzovlak iz Rima, Benetk.
11.19	„	omnibus iz Rima, Benetk, Nabrežine.
5.40	popol.	poštni vlak z Dunaja.
7.36	„	omnibus iz Verone, Kormina, Nabrežine.
8.41	„	brzovlak iz Milana, Benetk, Vidma, Nabrežine; —
8.56	„	brzovlak z Dunaja zveza z Reko.

Zabavna vlaka ob nedeljah in praznikih.

ODHOD.

2.—	popoludne	v Kormin.
4.25	„	v Nabrežino.

DOHOD.

12.07	predpoludne	iz Kormina.
10.50	popoludne	iz Nabrežine.

Papir na prodaj.

Par kvintalov starih časopisov, cele pôle, je na prodaj. Poblizje pri upravnistvu „Edinosti“, Via Molino piccolo 3, II. nadstr.

Mladenič,

v 18-19 letu svoje dobe, iz dobre hiše, dovršivši drugo c. k. realko, išče službo v slovenskem ali nemškem jeziku, najraje v kateri pisarni, ali pa kje drugod njemu dostojno delo. Odgovori naj se pošiljajo naravnost urednistvu „Edinosti“ ulica Caserma šte. 13.

Soba

prostorna za jednega ali dva gospoda, prostim uhodom, s hrano ali brez hrane, odda se v najem na Veduta Romagna št. 2, III.

Podrobnosti se zvé pri upravnistvu „Edinosti“, Via Molino piccolo št. 3, II.

Otvoritev pivarne

Corsia Stadion št. 19.

(ex Reimond)

Podpisani štejem si v čast javiti slavnemu p. n. slovenskemu občinstvu, da sem prevzel na svoj račun znano pivarno z vrtem v ulici Stadion, št. 19, kjer je „Tržaško podporno in bralno društvo“.

Točim znano zdravo Judtmannovo pivo po 26 nč. istrako fino vino po 40 nč., teran po 55 nč., belo štajersko po 48 nč. liter.

Kosila dobivajo se v pivarni kakor čez ulico po 20 nč., večer e od 18 nč. dalje.

Zajedno vsesjam se javiti slavnemu občinstvu, da imam pripravno sobo za klubove večere na razpolago. Odda se, ako se prijavi želja dan prej.

Postrežba je točna in brza

Priporoča se toplo slavnemu občinstvu za mnogobrojni obisk.

Makso Lavrenčič,

gostilničar ulica Stadion 19.

Zaloga pohištva

tvrdke Alessandro Levi Minzi

Trst. Via Riborgo, 21 in Piazza Vecchia št. 2

Zaloga pohištva in tapetarij vseh slogov, lastnega izdelka. Bogato skladišče ogledal in vsakovrstnih slik. — Na zahtevanje ilustrovan cenik zastoj in franko. Naročeno blago stavlja se parnik, ali na železniško postajo, ne da bi za to računil stroške.

Zdravljenje krvi

Čaj „Tisočerni cvet“ (Millefiori).

Čisti kri ter je izvrstno sredstvo proti onim slabim čajem, če poče v želodcu, kakor proti slabemu probavljanju in hemoroidam. Jeden omot za ozdravljanje, stoji 10 nč., ter se dobiva v odlikovani lekarni

PRAXMARER „Al due Mori“ Trst, veliki trg.